

Inimeseõpetus

I kooliaste (1.-3. klass)

Õppe-eesmärgid

- Õpetada last suhtlema ja viisakalt käituma
- Õpetada väärtustama oma kodu, perekonda, kaaslasi
- Õpetada andma hinnangut oma tegevusele ja käitumisele
- Õpib oma aega planeerima
- Kujundada lastes oma elukeskkonna suhtes kaasaelav, ühtekuuluv ja hoidev suhtumine

Hindamine

- Antakse sõnaline hinnang. Arvestatakse õigsust, täpsust, esitamise iseseisvust ja loogilisust.
- Hinnatakse laste omaloomingulisi töid.
- Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja/või numbriliste hinnetega.
- Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata.

2. klass

Õpisisu

Mina

- Minu erinevused teistest inimestest ja sarnasused nendega. Iga inimese väärtus. Huvialad. Viisakas käitumine ja head kombed kodus, koolis, tänaval, kinos, söögilauas, looduses.

Mina ja minu pere

- Koduarmastus. Perekond. Erinevad pered.
- Vanavanemad ja teised sugulased. Pereliikmete tegevus ja rollid. Vanemate ja teiste inimeste töö. Kodused tööd. Abivalmidus, kohuse- ja vastutustunne.
- Kodu traditsioonid. Koduümbrus.
- Naabrid ja naabruskond. Võõras ümbrus ja võõraga kaasaminek. Ohud kodus ja koduümbruses.

Aeg

- Aja planeerimine.
- Oma tegevuse kavandamine.
- Täpsus, lubadused, vastutus.
- Minu oma, tema oma, meie oma.
- Asja väärtus ja hind.

Eesti Vabariik– minu kodumaa

- Lipp, vapp, hümn, pealinn, naaberriigid.
- Kodukoht.
- Eesti rikkus.
- Rahvakalendri tähtpäevad.

Tervis

- Terve ja haige inimene.
- Tervise eest hoolitsemine.
- Hammaste tervis ja hügieen.
- Ravimid.
- Tervislik eluviis: mitmekesine toit, piisav uni ja puhkus ning liikumine ja sport.
- Abi saamise võimalused. Esmaabi.

Õpitulemused

Mina

Õpilane

- kirjeldab oma väärtusi, huve ja tegevusi, mida talle meeldib teha;
- teab, mille poolest sarnanevad ja eristuvad erinevad sugupooled;
- nimetab, mille poolest ta sarnaneb teistega ja erineb teistest;
- väärtustab iseennast ja teisi;

- oskab tänaval käituda ning ületada sõiduteed ohutult;
- kirjeldab ohtlikke kohti ja olukordi kooliteel ja koduümbruses ning valib ohutu tee sihtpunkti;
- mõistab viisaka käitumise vajalikkust.

Mina ja minu pere

Õpilane

- kirjeldab, mille poolest perekonnad erinevad ja sarnanevad;
- väärtustab üksteise abistamist ja arvestamist peres;
- teab oma kohustusi peres;
- selgitab lähemaid sugulussuhteid;
- kirjeldab pereliikmete erinevaid rolle kodus;
- teab inimeste erinevaid töid ja töökohti;
- kirjeldab ja eristab võimalusi, kuidas abistada pereliikmeid kodustes töödes;
- jutustab oma pere traditsioonidest;
- väärtustab toetavaid peresuhteid ja kodu.

Aeg

Õpilane

- eristab, mis on aja kulg ja seis;
- oskab koostada oma päevakava, väärtustades aktiivset vaba aja veetmist;
- väärtustab oma tegevusi, mis on positiivsete tunnete tekkimise allikaks;
- selgitab asjade väärtust;
- oskab eristada oma ja võõrast asja ning mõistab, et võõrast asja ei tohi loata võtta;
- väärtustab ausust asjade jagamisel.

Eesti Vabariik

Õpilane

- tunneb ära Eesti Vabariigi lipu ja vapi;
- oskab nimetada Eesti Vabariigi pealinna, sünnipäeva ja presidenti;
- leiab Euroopa kaardilt Eesti ja tema naaberriigid ning Eesti kaardilt kodukoha;
- tunneb kodukoha sümboolikat;
- nimetab oma kodukoha tuntud inimesi ja paiku ning väärtustab kodukohta;
- kirjeldab mardi- ja kadripäeva, jõulude ning lihavõttepühade rahvakombeid;
- väärtustab Eestit, oma kodumaad.

Tervis

Õpilane

- kirjeldab, kuidas oma tervise eest hoolitseda;
- kirjeldab tervet ja haiget inimest;

- teab, kas haigused on nakkuslikud või mitte;
- teab, et ravimeid võetakse siis, kui ollakse haige, ning et ravimid võivad olla inimese tervisele ohtlikud;
- mõistab ja kirjeldab tervise hoidmise viise: mitmekesine toit, uni ja puhkus ning liikumine ja sport;
- oskab kasutada lihtsamaid esmaabivõtteid ja abi saamise võimalusi (nt haav, kukkumine, mesilase nõelamine, ninaverejooks, praht silmas, puugihammustus, põletus ja rästikuhammustus);
- teab hädaabi telefoninumbrit ja oskab kutsuda abi.

3. klass

Õpisisu

Mina

- Igaühe individuaalsus ja väärtuslikkus.
- Mina ja endasse suhtumine.
- Lapse õigused ja kohustused.

Mina ja meie

- Minu ja teiste vajadused.
- Sõbrad ja sõpruse hoidmine.
- Sallivus. Üksteise eest hoolitsemine ja teiste abistamine.
- Ausus ja õiglus.
- Leppimine. Vabandamine.
- Oma muredest rääkimine ja tunnete väljendamine.
- Oskus panna end teise inimese olukorda.
- Keeldumine kahjulikust tegevusest.
- Minu hea ja halb käitumine.
- Südametunnistus. Käitumisreeglid. Minu käitumise mõju ja tagajärjed.
- Liiklusreeglid.
- Mäng ja töö. Õppimine. Kohusetunne ja vastutus.
- Meeskonnatöö. Tööjaotus.

Mina ja Tervis

- Vaimne ja füüsiline tervis.
- Tervislik eluviis.
- Ohud tervisele ja toimetulek ohuolukorras.

Teave ja asjad.

- Teave ja teabeallikad ning nende kasutamine.
- Reklaami mõju.
- Turvaline käitumine meediakeskkonnas.
- Raha. Raha teenimine, kulutamine ja laenamine.
- Vastutus. Oma kulutuste planeerimine.

Mina ja kodumaa

- Küla, vald, linn, maakond.
- Eesti teiste riikide seas.
- Naaberriigid. Eesti Vabariigi ja kodukoha sümbolid.
- Erinevate rahvaste tavad ja kombed. Sallivus.

Õpitulemused

Mina

Õpilane

- väärtustab igäihe individuaalsust seoses välimuse, huvide ja tugevustega;
- väärtustab inimese õigust olla erinev;
- selgitab endasse positiivse suhtumise tähtsust;
- nimetab enda õigusi ja kohustusi;
- teab, et inimeste õigustega kaasnevad kohustused.

Mina ja meie

Õpilane

- nimetab inimese eluks olulisi vajadusi ja võrdleb enda vajadusi teiste omadega;
- kirjeldab omadusi, mis peavad olema heal sõbral, hindab ennast nende omaduste järgi;
- väärtustab sõprust;
- teab, kuidas olla hea kaaslane ning kuidas teha koostööd;
- eristab enda head ja halba käitumist;
- kirjeldab oma käitumise tagajärgi ning annab neile hinnangu;

- väärtustab leppimise ja vabandamise tähtsust inimsuhetes;
- nimetab ja kirjeldab inimeste erinevaid tundeid ning toob näiteid olukordadest, kus need tekivad, ja leiab erinevaid viise nendega toimetulekuks;
- demonstreerib õpituatsioonis, kuidas keelduda ennastkahjustavast tegevusest;
- teab abi saamise võimalusi kiusamise ja vägivalda korral;
- mõistab, et kiusamine ja vägivald ei ole aktsepteeritud ja lubatud käitumine;
- kirjeldab oma sõnadega, mida tähendavad vastutustundlikkus ja südametunnistus;
- väärtustab üksteise eest hoolitsemist ja üksteise abistamist;
- kirjeldab oma tegevuse planeerimist nädalas, väärtustades vastutust;
- nimetab üldtunnustatud käitumisreegleid ja põhjendab nende vajalikkust;
- teab liiklusreegleid, mis tagavad tema turvalisuse, ning kirjeldab, kuidas käituda liikluses turvaliselt;
- eristab tööd ja mängu;
- selgitab enda õppimise eesmärgid ning toob näiteid, kuidas õppimine aitab igapäevaelus paremini hakkama saada;
- teab tegureid, mis soodustavad või takistavad keskendumist õppimisele;
- väärtustab lubadustest kinnipidamist ja vastutust.

Mina ja Tervis

Õpilane

- kirjeldab seoseid tervise hoidmise viiside vahel: mitmekesine toitumine, uni ja puhkus ning liikumine;
- eristab vaimset ja füüsilist tervist;
- kirjeldab olukordi ja toob näiteid, kuidas keelduda ja hoiduda tegevusest, mis kahjustab tema tervist;
- nimetab, kelle poole pöörduda erinevate murede korral;
- väärtustab tervislikku eluviisi.

Teave ja asjad

Õpilane

- kirjeldab eri meeltega tajutavaid teabeallikaid;
- selgitab, kuidas reklaamid võivad mõjutada inimeste käitumist ja otsuseid ning turvalist käitumist meediakeskkonnas;
- teab, et raha eest saab osta asju ja teenuseid ning et raha teenitakse tööga;
- mõistab oma vastutust asjade hoidmisel ja laenamisel;
- selgitab, milleks kasutatakse raha ning mis on raha teenimine, hoidmine, kulutamine ja laenamine;
- kirjeldab, milliseid vajadusi tuleb arvestada taskuraha kulutades ja säästes.

Mina ja kodumaa

Õpilane

- selgitab skeemi järgi haldusüksuste seoseid oma kodukohas;
- leiab Euroopa kaardilt Eesti ja tema naaberriigid;
- nimetab Eesti rahvuslikke ja riiklikke sümboleid;
- kirjeldab Eestis elavate rahvuste tavasid ja kombeid ning austab neid;
- väärtustab oma kodumaad.